

סגולה לשבת

סגולת הצדיק משטפנשט זיע"א

אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], אמר: מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר בליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממונו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

מהרה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיע"א

שנה ג'

ליל שישי פרשת בהר-בחוקותי תשפ"ג

גליון 130

הנהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

נתינת צדקה לעני עד כי יחדל להיות אביון

וסיפר מרן הסבא קדישא מרוזין זיע"א, שעל דרך זה פירוש אביו הרבי ר' שלום הפסוק (ויקרא י"ח) "ואהבת לרעך כמוך", כשם שאתה אינך חפץ להיות עני, כך תדאג גם לרעך, עד כי יחדל להיות אביון⁽²⁾.

"וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקתו בו" (ויקרא כה לה). נדיבות לבו של הרה"ק רבי שלום היה בלי גבול, פזר נתן לאביונים, וסיכן את חייו להצלת נפשות ישראל⁽¹⁾. מספרים, כי נתן לאביונים הגונים סכומים גדולים של מעות עד כי חדלו להיות עניים ונתעשרו.

השלמות וצינונים

ווארט השבוע

לרגל יומא דהילולא של הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע - כ' אייר תקצ"ח

סיפר [מרן הס"ק מרוזין זי"ע] שכאשר היה אביו הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע בצעירותו, ישב פעם לפני דודו הרה"ק רבי מרדכי מטשערנאביל זי"ע בסוכה, ודיברו מענין ה"אך" שמוזכר בתורה גבי חג הסוכות (ויקרא כג לט). ואמר אביו רבי שלום מפראהבישט בשם אביו הרה"ק רבי אברהם המלאך זי"ע שה"אך" של חג הסוכות תלוי ב"אך" של יום הכפורים (שם סו). ואמרו בוזהר ובתיקונים שפירוש הדבר הוא, כי שורש השמחה הוא בחג הסוכות, כי מקטרגא שביק לון לבנוהי. וכן איתא ברעיא מהימנא שאומרים לפני תקיעת שופר. ועל זה אמר הכותב 'אך' אימתי אתה יכול להיות בשמחה ולחוג את חג הסוכות בלב שלם, רק אם ה'אך' של יום הכיפורים קיים כהלכתו ועשית תשובה כראוי, כי הרי יום הכיפורים אינו מכפר לשאינם שבים, ולכן אצלם לא סר מקטרגא מלפניך ומאחרריך, ורק אם שב בתשובה שלימה אז יכול להיות בשמחה בסוכות, ושביק לון מקטרגא. אמר לו הרה"ק מטשערנאביל: אביך המלאך זכר צדיק לברכה היה תמיד קפדן, מאד קפדן. אבל היום האושפיזיא של אהרן הכהן, מידת הוד, ח"ו לומר שמי שלא עשה תשובה כראוי יהיה לו שמחת היום. ופנה אל בנו בכורו הרה"ק רבי אהרן [מטשערנאביל] ושאלו 'מה אתה אומר', השיב רבי אהרן לאביו 'אושפיזיא, הוא מייחד יהודים ונהנה מזיו השכינה, אושפיזיא אינו אומר חידושים פנימיים בפני אביו'. היה בין המסובים אחד מגדולי תלמידי טשערנאביל, (כמדומה לי - סיפר הגה"ח ר' שאול ביק זצ"ל - שהיה זה הרה"ק רבי אברהם דב מאוורוטש זי"ע שעלה אה"כ לארץ ישראל) נענה ואמר: אינני מוכיח ח"ו את ראשי בין ההרים הרמים, אולם חושבני שכאן הוא הרמז למה שאמרו חז"ל ביום הכיפורים ובסוכות לשון 'מבעט ביום הכפורים' ר"ל (כריתות ז). 'למבעט בסוכה' (ע"ז ג). ונראה שדברי המלאך זי"ע נאמרו גבי מי שהיה מבעט ח"ו בקדושת יום הכיפורים, ולא אמר וידיו וכדומה, שאז אין שייך אצלו שמחת יום טוב, והוא ממועט מכל הענינים הנעלים של סוכות, אולם אין הכוונה באמת למי שלא שב כראוי, שאין לגביו שמחת סוכות.

בינתיים אמרו גם עוד כמה רבנים וגאונים חשובים מסביבות טשערנאביל, שלפי דברי רבינו הקדוש אפילו בועת ביום הכפורים, היום מכפר, אבל לפי דברי חכמים אפילו אם עשה תשובה, אך אם אין זה בלבב שלם, ושב בשפה רפה, אין יום הכיפורים מכפר.

לאחר שסיפר מרן הס"ק מרוזין זי"ע כל השתלשלות השיחה הנ"ל בסוכת טשערנאביל פתח ואמר: מידה טובה מרובה מומדת פורעניות עד אין ערוך (ע"י סנהדרין ק) העובד מאהבה הוא גבוה מעל גבוה מהעובד מיראה, אין לתאר ואין לשער רום המדרגה של העובד מאהבה, פוק חזי בכל מקום בתורה הקדושה 'אך' מיעוטא הוא, אפילו ביום הקדוש שאין לך יום גדול וקדוש כמוהו 'שבת שבתון', אף על פי כן 'אך' שלו מיעוט הוא, מכפר רק לשבים. אולם בחג הסוכות שבו עובדים באהבה ובשמחה, אמרו חז"ל (סוכה מה) ש'אך' רבות ליל האחרון לשמחה. היו שם מסובים אצל הרה"ק הרבה גדולי ישראל, ושוחחו ביניהם בלחש על הדברים האלה. נענה עוד הרה"ק מרוזין ואמר: ליל האחרון ולא ליל ראשון, למדנו שבחג הסוכות יכולים לקיים את המצוה בכל מיני שמחות, בזמן שביט המקדש היה קיים, אפילו כשאדם היה חייב להביא קרבן חטאת או אשם, היה יכול להביא את הקרבן בחול המועד ולאכול בסוכה, ולקיים מצות סוכה, וכל זה כאשר עובדים את ה' משמחה וטוב לבב. וזהו גם הענין של 'אך' שמח', שמח אותיות חמש, 'אך' לרבות יותר מחמש, והו הסוד שנטולים ומנענעים את הארבעה מינין לשישה צוותות.

1. ראה בספר אביר יעקב (שופטים תרס"ט) שהביא את הנהגותיו בקודש של רבינו במסירות נפש למען כלל ישראל, וזה לשונו: מספרים העולם מוזקני הקדוש הרה"צ רבי שלום מפראהבישט זי"ע, אשר בא לפניו איש אחד מלא עונות חטאים ופשעים, וביקש מאתו אשר יתן לו תיקון, ונתן לו, ונעשה אחר כך בעל תשובה. ושאל אותו חותנו-זקינו הקדוש הרה"צ רבי נחום מטשערנאביל האין לא תפחד ליקח עליך עבירות חמורות כאלה, וענה לו הרה"צ הרבי שלום זי"ע, הצדיק צריך להיות הדבק במדותיו, וכמו שאמרו מהב הוא רחום אף אתה רחום, וכמו כן מה הוא נושא עון אף אתה נושא עון, אין אז דער אייבערשטער איז א נושא עון טראגט עהר דאך אף זיך אזוי פיל עבירות, אין אז סע איז איהם שווער העלפין מיר איהם, אין אז סע איז אונז שווער העלפט ער אונז. (-היינו כשהקדוש ברוך הוא נושא עונותיהם של ישראל ואם הרבה האדם לחטוא וקשה כביכול להקדוש ברוך הוא לישא חטאיו ופשעיו, אי בהתדבקות במדת נושא

עון, מקבלים אנו על עצמנו את העונות ובוזה מסייעים אנו כביכול להקדוש ברוך הוא, וכשקשה עלינו הדבר אזי בחמלתו יתברך מרחם עלינו ומסיר מאתנו את העול הקשה שקבלנו עלינו).
ובאוצר אגדות החסידים (חלק ג עמ' 77): רבי ישראל מרוזין ראה פעם בחלום את אביו רבי שלום מפריבישט עומד על יד נחל, ומי הנחל גואים ועולים. ושאל את אביו 'מה טיבן של המים הללו', ואביו ענה לו: 'הנחל הזה נתהווה מדמעות של ישראל. ואני עומד על יד הנחל של דמעות וממעמקים אני צועק לה' ומתפלל על צרות ישראל שגברו מיום ליום.

2. ראה בספר אוצר אגדות החסידים (חלק י א) עמ' 10) שכתב בזה הלשון: הצדיק מרוזין אמר בשם אביו רבי שלום מפריבישט: אדם מישראל מחויב לקיים בכל עת מצות "ואהבת לרעך כמוך", פירושו, כשם שאתה אין רצונך להיות עני רק תדאג שגם רעך יחדל להיות עני.

